Bezpečnost se nedá vyměnit za byznys

TÜV NORD pomáhá českým firmám z oblasti energetického strojírenství uspět na zahraničních trzích. Podle jednatele společnosti pro Česko a Slovensko Jana Weinfurta společnost nedávno získala i prestižní pozici v rámci svých činností v oblasti ASME.

V Česku ale i na Slovensku je mnoho firem, které zaměřují svoji výrobu do regionů po celém světě. Jak je to s uznatelností legislativních norem v příslušném státě?
Ano, to je docela problém. Některé normy bohužel nejsou celosvětově harmonizovány. Jiný náhled a odlišné normy má například Indie, jiné Rusko. Výrobci se pak musí orientovat na místní legislativu a předpisy. V Evropské unii je to jednoduché, ta má legislativu a normy harmonizované. Ale když budete dodávat do Spojených států, Kanady, Indie a dalších zemí, tak se vám snadno může stát, že tamní předpisy a normy jsou odlišné, ale s tím jako TÜV NORD umíme výrobcům pomoci.

Neexistují v rámci EU rozdíly mezi zeměmi východní a západní Evropy?
Určité rozdíly v interpretaci předpisů se mohou vyskytnout, což může být pro dodavatele nebo výrobce problém. Ale od toho jsme tu my, abychom jim s tím pomohli.

Ekonomika je na vrcholu, je to pro certifikace, inspekce a podobné obory zlaté období, nebo naopak rostoucí poptávka snižuje tlak na firmy, aby prokazovaly kvalitu svých produktů?
Nenazval bych to zlatým obdobím. Je to doba, kdy máme obrovské množství práce. Je opravdu obtížné pokrýt všechny poptávky tak, aby kvalita naší práce zůstala stále na špičkové úrovni a firmy měly jistotu, že jejich výrobek splní shodu s požadavky příslušné legislativy a navazujících předpisů. Pokud chceme vyjít vstříc všem zákazníkům, je to velmi náročné na naše zdroje. Což jsou v našem případě lidé. Naší snahou je, abychom udrželi a posilovali kolektiv složený z předních expertů v příslušných oborech.

Museli jste personálně posilovat? Případně jak rychle jste schopní na růst poptávky zareagovat? Protože vyškolit pracovníky na tak expertní pozice určitě není krátkodobá záležitost.
Rychlé to samozřejmě není. V našem oboru je obecně málo lidí. Zatímco politologů nebo sociologů je nadbytek, s techniky a odborníky v našem oboru je třeba velmi dobře hospodařit. Máme výhodu, že jsme se věnovali vzdělávání lidí a zvyšování jejich kvalifikace už poměrně dlouho. Takže my jsme na tuto dobu připravení. Máme dostatek lidských zdrojů k tomu, abychom zákazníkům vyhověli a vyšli vstříc. I když to může znít jako klišé, je to tak, protože nemáme nic cennějšího, než zákazníky.

Od loňska hýbe automobilovým průmyslem aféra dieselgate. Přes všechny audity, certifikace, normy a inspekce automobilkám léta procházelo používání

FOTO: Hynek Glos

poměrně primitivního triku, kterým obcházely emisní pravidla. Je to podle vás signál pro inspekční a certifikační firmy k výrazné změně postupů?
Tohle je pro nás pěkné téma, jde o oblast, ve které jsme doma. Protože emisní testy a homologace děláme, navrhovali jsme už poměrně dávno změnu legislativy. Nelze říci, že by firmy dělaly něco špatně z hlediska inspekcí a homologace. My jsme skutečně provedli testy, a to je naše povinnost, v souladu s legislativou. To, že platná legislativa je zastaralá a neměří se zplodiny za jízdy, ale staticky, je věc, kterou jsme se snažili ovlivnit, ale zákonodárci na to nereagovali.

V této souvislosti je asi důležité připomenout, že certifikace se vždy vztahují k platné legislativě...
Přesně tak. Vždy posuzujeme soulad s platnou legislativou. Nic víc nemůžeme dělat. To je dáno legislativními pravidly a požadavky příslušných orgánů, které nám stanoví, co smíme a nesmíme dělat. Můžeme samozřejmě paralelně k procesům homologace spolupracovat s výrobci a fungovat jako jejich zpětná vazba. Ale co se týče samotných homologací, certifikací a inspekcí, vždy posuzujeme soulad s platnou legislativou a požadovanými specifikacemi.

Tlak na inovace zvyšuje rychlost zavádění nových modelů a produktů, jak na to reagují inspekční a certifikační postupy?
To je velmi zajímavá oblast. Když dnes dítěti koupíte dudlík, může mít zabudovaný senzor a přes bluetooth vám na mobilní telefon posílat, jakou má dítě právě teplotu. Dnes je inovační tempo skutečně tak ohromně rychlé, že pro nás znamená řešit úplně nové oblasti. Všechno to má jeden velký nadpis – digitalizace.

S tím souvisí i nové, nedestruktivní metody testování výrobků...
Nedestruktivní testování se týká hlavně strojírenství. Přicházejí nové metody, kde digitalizace taktéž začíná přebírat taktovku.

V čem jsou největší výhody nedestruktivního testování?
Výhodou je, že můžete ponechat zabudované zařízení na místě a nemusíte ho pracně demontovat a tím jej znehodnotit. Zkontrolujete sváry, materiál a podobně ve stavu, v jakém jsou. Jsou výrobky, které je nutné kontrolovat v pravidelných periodách. Tam se výhoda nedestruktivního testování projeví ještě výrazněji. Naše laboratoř v Hradci Králové a v Brně má i mobilní složku, se kterou můžeme vyjet k zákazníkovi. Díky tomu, že působíme na celém území Čech a Moravy, jsme schopni velmi rychle a poměrně pružně zareagovat a vyjet na kterékoli místo. Dosáhli jsme ohromné výhody pro naše zákazníky, že máme nejdůležitější metody pokryté nejvyšší úrovní Level 3.

Jaké typy výrobků v laboratořích testujete?
Všechno, co se nedá přemístit, tam vyjíždíme. Naopak všechno, co můžete vzít do ruky, jako jsou například ventily, příruby, svařence, vzorky hutních materiálů aj. převážíme do laboratoře. Naše vybavení umožňuje použít celou paletu metod nedestruktivního testování.

Jednou z oblastí, které se věnujete, jsou i inspekce a zkoušení tlakových zařízení pro energetiku. Co se při testech zkoumá?
To je vždy dáno konkrétním předpisem, normou a standardem. Prověřujeme některé postupy, např. v oblasti svařování nebo tepelného zpracování. Prověřujeme, zda svářeči a pracovníci provádějící testy a zkoušky mají předepsanou kvalifikaci. Dále kontrolujeme, zda průvodní dokumentace a záznamy jsou kompletní a důvěryhodné, zda jsou výrobcem prováděny všechny předepsané zkoušky a testy. Nakonec jsme přítomni u těch nejdůležitějších kontrol a zkoušek, jako je např. tlaková zkouška. Jsme schopni provést i nedestruktivní zkoušky na nerozebíratelných spojích a na vlastním materiálu tlakových nádob. Kromě zkušebny pro nedestruktivní testování v Hradci Králové a Brně totiž máme také velkou akreditovanou laboratoř pro chemické, mechanické a metalografické testování v Brně. (akreditovanou dle normy ČSN EN ISO/IEC 17025:2005). Tím, že všechny tyto činnosti umíme propojit, šetříme zákazníkům jeden až dva dny času.

O této problematice budete přednášet i na letošním ročníku Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně. Jaké další novinky tam představíte?
Posílili jsme naši pozici v oblasti ASME, což je předpis pro výrobce tlakových zařízení, kteří chtějí vyvážet do USA, Kanady a dalších zhruba 113 zemí světa. Na toto téma bude v Brně mluvit vedoucí Centra kompetencí celého koncernu TÜV NORD (které má více než 70 odborníků po celém světě) pro ASME inspekce David Duba. Třetí oblastí, kterou chceme představit, je problematika technické

JAN WEINFURT

V oboru certifikací a inspekcí se v různých funkcích pohybuje od roku 1995. Ve společnosti TÜV NORD zastává od roku 2012 pozici jednatele pro Českou republiku a Slovensko. V těchto zemích má TÜV NORD k dnešnímu dni 7 poboček, 2 samostatné laboratoře, STK v Praze a Karlových Varech a více než 130 zaměstnanců. Celosvětově pracuje pro tuto nadnárodní společnost více než 10 000 zaměstnanců v 70 zemích světa.

INZERCE ▼ A171003583

bezpečnosti a kvality v jaderné energetice. Jedná se zejména o některá ustanovení nového Atomového zákona a vyhlášky č. 358/2016 Sb., která je účinná od začátku roku 2017. Chceme seznámit naše zákazníky s některými změnami, které přináší Atomový zákon a tato vyhláška. Je to oblast, které se poměrně intenzivně věnujeme, protože náš průmysl na jádro ještě nezanevřel.

Naopak země jako Německo nebo Francie jádro utlumují, které regiony jsou tedy pro české firmy z oblasti jaderného strojírenství perspektivní?
Připravuje se výstavba jaderné elektrárny v Maďarsku, Indii, Turecku, začíná se stavět ve Finsku. To, že se Německo rozloučilo s jadernou energetikou, neznamená její konec.

Certifikace a inspekce jsou pro dodavatele jaderných zařízení určitě klíčové...
Jsou naprosto klíčové, jde o celé spektrum aktivit. Jaderná elektrárna je složitý komplex, pro nás je to vždy velká výzva. Celé odvětví je extrémně náročné na tyto typy výkonů. Aktivně se přitom podílíme na mnoha projektech výstavby jaderných elektráren ve světě.

Ani v západní Evropě jaderné elektrárny nekončí ze dne na den, jaké služby poskytujete tam, kde se elektrárny budou „vypínat“?
To je proces, kterému se říká „decomissioning“. Paradoxně pro nás znamená další možnosti našeho uplatnění, Pro tento obor jsme v rámci skupiny TÜV NORD vytvořili samostatnou divizi. Výběh jaderné elektrárny pro nás znamená téměř deset let práce, protože reaktor se prostě nedá najednou vyřadit z provozu a jen tak odejít.

Takže vyřazování z provozu jaderných elektráren je pro vás dobrý byznys?
Například v Koreji je v současné době dvaadvacet reaktorů a příští rok by měl jít do výběhu první. A každé dva roky by měl následovat další. To je ohromná výzva, obrovské množství práce. Nápor na kvalifikaci našich lidí je extrémní. Pro decomissioning jsou úplně jiné postupy a je to úplně jiná odborná sféra. Není to rozhodně tak, že když umíte postavit jadernou elektrárnu, tak ji automaticky umíte i vyřadit z provozu.

V jaderné energetice měly české firmy vždy významnou pozici. Prosazují se i v nastupující oblasti obnovitelných zdrojů?
Obnovitelné zdroje naštěstí nejsou jen fotovoltaické články, které se většinou vyrábějí v Číně. Je to i větrná energie. Do budoucna je to obor, který se bude velmi dynamicky rozvíjet. Myslím, že české firmy nástup větrné energie zachytily. A několik českých firem se velmi významně podílí na dodávkách komponentů větrných elektráren do celého světa.

Tepelné elektrárny v EU jsou pod tlakem na plnění přísnějších emisních limitů. Je také tato výrazná změna pro vás obchodní příležitost?
Je to širší oblast. S našimi zákazníky nejenom děláme inspekce, ale pomáháme jim také v oblasti nové legislativy a nových technických standardů.

Je tato změna velkým strašákem pro země, kde mají uhelné elektrárny významnou pozici?
Pro Českou republiku není, u nás jsme na tuto změnu velmi dobře připraveni. Investice do klasických elektráren byly poměrně rozsáhlé a dlouhodobé. Proto budou ještě řadu let součástí našeho energetického mixu. Jsou stabilním zdrojem energie na rozdíl například od obnovitelných zdrojů, které jsou závislé na větru nebo slunečním svitu. Elektřina přitom zůstává klíčovou energií. Její spotřeba se paradoxně stále zvyšuje. Již dnes je zřejmé, že u jednotlivých spotřebičů bude spotřeba klesat, ale jejich počet stále roste. Když se podíváte kolem sebe, všechno je dnes na elektřinu. I proto je důležité zachovat vyvážený mix energetických zdrojů. ■

DALIBOR DOSTÁL (dostal@mf.cz)

FOTO: archiv